

Izhaja vsak dan s jutraj razven
v ponedeljkih in dnevih po
praznikih. Posamezna številka
Din 1⁰⁰., lanskoletne 2⁰⁰.; me-
sečna naročnina Din 20⁰⁰., za tu-
jino 30⁰⁰., Uredništvo v Ljub-
ljani, Gregorčičeva 23. Telefon
uredništva 30-70, 30-69 in 30-71

Jugoslovan

Rokopisov ne vračama.
Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Alek-
sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. šek. rač. Ljubljana 15.621.

Št. 147

Ljubljana, torek, dne 30. junija 1931

Leto II.

Alcalá Zamorra,

predsednik španske vlade, ki je izvedel volitve
v špansko ustavodajno skupščino. Izvoljen je bil
v Saragossi.

Zaključek izseljenškega kongresa

Prisrčen sprejem izseljencev v Beogradu
— Resolucija kongresa

Beograd, 29. junija. I. Beograđani in zastopniki vseh kulturnih in narodnih društev so priredili davi na postaji prisrčen sprejem izseljencev, ki so dopotovali iz Amerike na izseljenški kongres. Vlak je prišel ob pol 8. Došlece je pozdravila godba s himno. Nagovoril jih je podpredsednik beograjske občine Krstić s toplim govorom, ki so ga izseljenci poslušali z največjo pažljivostjo in ga pospremili z navdušenimi klici Nj. Vel. kralju. Za izseljence se je zahvalil profesor dr. Jurij Dević. S postaje so odšli izseljenci v spredu, ki je pred dvorom navdušeno klical kralju. Sprejeto je nato odšlo do hotela Union. Dopoldne je minister za socialno politiko dr. Kostrenčić sprejel predsedstvo izseljenškega kongresa, kateremu je obljubil, da se bo zavzel za pravično stvar izseljencev.

Popoldne ob pol 6. je bil v veliki dvorani vseučilišča otvorjen tretji in zaključni del izseljenškega kongresa, ki so se ga udeležili odpotniki in zastopniki vlade, kulturnih organizacij in množično občinstvo. Kongres je otvoril predsednik Marjanović s toplimi besedami. Omenil je posebno sprejem izseljencev v Ljubljani, kjer so bili naravnost zasuti s cvetjem. Tega sprejema ne bodo zlepa pozabili. Prva seja, ki sta ji prisostvovala ban Dravske banovine dr. Marušić in ameriški poslanik Price, predstavlja prisrčno manifestacijo Jugoslavije za izseljence. Marjanović je prečital nato odgovor maršala dvora s kraljevo zahvalo za pozdrave iz Ljubljane, kar so navzoči pospremili z navdušenimi klici. Nato so bile prečitane razne pozdravne brzojavke, ki so bile iz notranjosti in iz inozemstva poslane kongresu. Za tem je govoril profesor Mile Pavlović v imenu Narodne odbrane, dalje Leposava Petković v imenu ženske zveze, dalje predsednik Jadranske straže in še nekateri drugi zastopniki organizacij. Tajnik Mladineo je prečital pozdravno brzojavko dr. Ivana Čoka, ki jo je poslal v imenu izseljenškega odbora Istre, Gorice in Trsta. Zatem je govoril dr. Milorad Nedeljković, glavni ravnatelj Poštne hranilnice, o pomenu poštne hranilnice za izseljence. V imenu južno-ameriških izseljencev je govoril dr. Don. Tajnik Mladineo je prečital zatem predloge kongresa, ki se bodo poslali odločilnim činiteljem. Slednjic je predsednik Marjanović prečital resolucijo, ki je bila enodušno sprejeta. Resolucija se nanaša na te-le točke: 1. Izseljenški kongres naj dobi značaj stalne ustanove. Prireditelj kongresa: izseljenški organizaciji v Jugoslaviji in izletniški odbor v Ameriki imata dolžnost nadaljevati delo v cilju, da kongres objame vse naše izseljence in dobi formalno reprezentativen značaj. 2. Ker ob sedanjih razmerah novi izseljenci streme po povratku v domovino, naj se osnuje informativen in posredovalen urad za izseljence in povratnike, ki bi bil dolžan skrbeti tudi za izvrševanje vseh ostalih sklepov kongresa. 3. Kongres izraža zadovoljstvo, da so bili odškodovani izseljenci, ki bi bili imeli zgubiti svoje prihranke pri nekaterih propadlih denarnih zavodih v domovini. Kongres pozdravlja tudi stabilizacijo jugoslovanske valute. 4. Udeleženci kongresa bodo po povratku v svoja bivališča obvestili naše rojake izseljence o vsem, kar so doživeli in videli lepega v svoji stari domovini.

V imenu slovenskih izseljencev je govoril še g. Gerdina, ki je izročil kongresu pozdrave izseljencev, ki niso mogli priti na kongres, zlasti tistih, ki morebiti nikdar več ne bodo videli svoje stare domovine. Izseljenci so mu naročili, naj pove, da Jugoslavija živi v njihovih srcih in da je ne bodo nikoli pozabili. V imenu jugoslovanskega kluba v Pittsburgu je govoril g. Dević, nakar je predsednik zaključil kongres. Nocoj ob 9. je bila gostom na čast v hotelu Srbski kralj prirejena večerja.

Zmaga republikanske koalicije na Španskem

Republikansko-socialistična koalicija bo imela veliko večino — Komunisti so bili povsod popolnoma poraženi — Enajst oseb ubitih pri izgrediv

Madrid, 29. junija d. Volitve v Španiji so v splošnem potekle precej mirno. Samo v nekaterih krajih je prišlo do spopadov med pripadniki republikanskih socializtov in njihovimi nasprotniki. Do polnoči je bilo, kolikor so do takrat javili, 11 oseb ubitih, od teh 2 v Barceloni, 1 pa v San Sebastianu. Notranji minister je večer ob 22. uri izjavil, da republikansko-socialistična koalicija slavi zmago po vsej Španiji. V Kataloniji so dobili pristaši polkovnika Macia 42 sedežev od 53.

Izvoljenih je bilo tudi 8 članov vlade, med njimi Zamora in zunanji minister

Lerroux. Voditelj nekdanje liberalne stranke, grof Romanones, je bil v svojem domačem kraju Guadalajara uničujoče poražen. Tudi voditelj prejšnje konservativne stranke Sanchez Guerra je bil v Cordobi poražen, bo pa morebiti izvoljen v Madridu. Uspeh socialno-republikanske koalicije se zdi da je zagotovljen, zlasti v Madridu, Sevilii, Granadi, Saragossi, Valenciji, Oviedu, Murciji itd. Komunisti so bili do sedaj povsod popolnoma poraženi.

Madrid, 29. junija d. Od ure do ure se potrjuje zmaga republikansko-socialistične koalicije po vsej državi. Zamora je

sicer v Jaonu podlegel, bil je pa takoj izvoljen v Saragossi. Major Franco je bil v Sevilii potolčen, pač pa je bil izvoljen v Barceloni. Španska poslanika v Bruslju in Rimu sta izvoljena.

Madrid, 29. junija d. Dosedanji končni rezultati so bile: republikanska desnica 117, socialisti 90-117, radikali 80, radikalna socialistična levica 60. V Madridu so od 18 mandatov dobili republikanci 7, an socialisti 7. Skoro vsi člani vlade so dobili mandate. V Valenciji je bil zunanji minister Lerroux izvoljen z veliko večino.

Rezultati prvega dne madjarskih volitev

Javno glasovanje je pripomoglo vladnemu bloku do velike zmage — Napredek opozicije in agrarcev — Uradno poročilo o rezultatu

Budimpešta, 29. junija d. (Privatno). Prvi volilni dan se je, kakor je bilo pričakovati, končal z veliko zmago vladnega bloka. Večerja je bilo izvoljenih kakih 70% novih poslancev in od teh jih je dobil vladni blok 90%. V 174 volilnih okrajih z javnim glasovanjem, v katerih so večerja volili, je bilo zasedenih 161 mandatov, med tem ko se bodo v ostalih 13 okrajih vršile ožje volitve. Danes so se vršile še volitve v nadaljnjih 25 podeželskih okrajih z javnim glasovanjem. Treba pa je bilo voliti samo 17 poslancev, kar pomeni, da so ostali mandati za soglasno izvoljene, kajti protikan-

didatov ni bilo. Od 169 izvoljenih poslancev je dobil: vladni blok 148; od teh odpade na stranko enotnosti 124, na krščansko socialno gospodarsko stranko 18 in na nestranskarje 6 mandatov. Vsi ti skupaj namreč tvorijo vladni blok. Desničarska opozicija je dobila 16 mandatov, od teh legitimisti 7, narodni radikali in plemenski zaščitniki (Gömbös in drugi) 4, nestranskarji pa 5. Agrarna opozicijska stranka neodvisnih malih kmetov je dobila 4 mandate, meščanska levčarska opozicija pa 1 mandat. Poleg zmage vladnega bloka vzbuja posebno pozornost napredek opozi-

cije in opozicijskih agrarcev. Poseben prirastek izkazuje tudi legitimisti. Od levčarske opozicije pri večeršnjih volitvah ni bil izvoljen noben socialni demokrat.

Budimpešta, 29. junija, d. (Službeno). Končni rezultat prvega volilnega dne je naslednji: od 174 mandatov, ki jih je bilo treba zasedeti, je dobila stranka enotnosti 121 mandatov, krščansko-socialna gospodarska stranka 19, agrarci 3, in brezstrankarski 18 mandatov. V 13 okrajih pride do ožjih volitev.

Nova vlada na Bolgarskem

Ljapčev je podal v nedeljo ostavko - Novo vlado je sestavil Malinov

Sofija, 29. junija d. Večerja je šel Ljapčev h kralju v avdienco in mu izročil ostavko svoje vlade. Kralj je poklical k sebi Malinova.

Sofija, 29. junija d. Ostavka vlade Ljapčeva in imenovanje nove vlade Malinova je kralj hkrati podpisal.

Sofija, 29. junija d. Nova vlada je sestavljena takole: trije demokrati in sicer: Ma-

linov; ministrsko predsedstvo in zunanje zadeve, Mušanov; notranje zadeve, in Grdinov; finance; trije agrarci: Gičev; kmetijstvo, Muravjev; prosveta, in Jordanov; javna dela; dva liberalca: Petrov; trgovina, in Vrbano; pravosodje in 1 radikal: Kosturkov; železnice. Sedanji vojni minister, Kisjov obdrži svoj portfelj.

Enajst tisoč sokolov v Splitu

Sijajna afirmacija sokolske misli in slovanske vzajemnosti

Split, 28.-29. junija.

V zgodnjih jutranjih urah je sprejel Split z vsemi mogočimi prometnimi sredstvi nad 11.000 Sokolov. Iz Zagreba sta dospela dva posebna vlaka Sokolov in en vlak izletnikov Mlade Jugoslavije. Ze itak živahni Split se je pretvoril v pravo mravljišče, ki je nudilo na ulici izvanredno pestro sliko. V soboto zvečer je splitska sokolska župa priredila v čast gostom pozdravni večer, kateremu so prisostvovali delegati češkoslovaškega in poljskega sokolstva ter zastopniki našega sokolstva in mestnih oblasti. Večer je otvoril starosta splitske sokolske župe dr. Mir-

ko Bujić ter pozdravil posebno načelnika češkoslovaškega Sokolstva Helerja in starosta poljskega sokolstva grofa Zamojskega. Ob pol 6. popoldne se je vršila javna telovadba, ki je ponovno dokumentirala silo sokolstva in slovanske vzajemnosti. Nj. Vel. kralju je bil poslan pozdravni brzojav. Po končani javni telovadbi pa se je izvršilo razvitje prapora splitskega sokolstva, kateremu je kumoval grof Zamojski, ki je ob tej priliki odlikoval starosta splitske sokolske župe brata Bujića s srebrnim križem »Legije časti« poljskega sokolstva.

Pobiranje davka na poslovni promet

Beograd, 29. junija. AA. Oddelek za davke ministristva financ je poslal vsem finančnim direktorjem razpis, da se ne sme pobirati en odstotni davek na poslovni promet na knjige in časopise, kakor to delajo nekatere davčne uprave, ker je ta davek že vsebovan v odst. 473 carinske tarife in št. 578 davčne tarife.

Predsednik poljsko-jugoslovanske lige v Sarajevu

Sarajevo, 29. junija. AA. Snoči je došel sem poljski književnik in predsednik poljsko-jugoslovanske lige Osendovski. Znan je njegove knjige »Ljudje, bogovi in živali«, »Sužnji solnca«, razprava o Leninu in druge. Davi je odpotoval v Dubrovnik, kjer ostane 14 dni.

Izid dunajskih tekem

Dunaj, 29. junija. d. Današnje tekme Rapid : Legija (Varšava) 5 : 2 (2 : 2), Slavija (Praga) : Hakoa 2 : 0 (0 : 0). Večerjašnje tekme Slavija proti Rapid 2 : 1 (0 : 1), Legija : Hakoa 2 : 2 (1 : 0).

Likvidacija Rotschildove banke na Dunaju

Dunaj, 29. junija d. Ponedeljski listi poročajo soglasno, da bo dunajski Rothschild likvidiral svojo banko na Dunaju, dalje vse svoje poslastvo, jahalnico, vrlove kakor tudi lovski gradič v Waydhofenu an der Ybbs. Wilhelmova korespondenca dementira te vesti, priznava pa, da je imela Rothschildova hiša velike zgube.

Skavti v Pragi

Praga, 29. junija. AA. Davi so korakali po praških ulicah jugoslovanski gozdovniki, ki so prišli na skavtski kongres. Povsod na ulici so bili deležni burnih aklamacij. Opoldne so priredili skavti defile v čast predsedniku Masaryku, popoldne pa je bilo slavlje na praškem stadionu.

Zagreb zmagal Romune

Zagreb, 29. junija k. Zagreb je zmagal nad kombiniranim moštvom s 6:2 (3:0). Igra Zagrebčanov je bila mnogo boljše od igre romunskega moštva. Sodnik je bil Willer. Romuni so pričakovali, da jih čaka težka naloga in so izmenjali svoje moštvo.

Manifestacija vojvodinskih Madjarov v Temerinu

Beograd, 29. junija. I. Na Vidov dan dopoldne se je vršil manifestacijski zbor vojvodinskih Madjarov v občini Temerin, ki je oddaljena 18 km od Novega Sada in šteje 12.000 prebivalcev. Zborovanju sta prisostvovala Subotičana dr. Szanto in dr. Szelesy. Zborovanje je bilo otvoreno pod predsedstvom kneza Jovana Varge. Zborovanje se je zaključilo v znamenju popolne lojalnosti napram državi in kralju. V teku dneva so posamezni referenti in govorniki poudarjali potrebo kar najtesnejših vezi med madjarsko manjšino in jugoslovansko večino. Poslali so tudi brzojavne pozdrave Nj. Vel. kralju, predsedniku vlade in dunavskemu banu.

Konec kongresa dermatologov

Beograd, 29. junija. I. Danes je bil zadnji dan zasedanja kongresa vseslovenske dermatološke zveze. Dopoldne in popoldne so udeleženci kongresa in gostje iz Francije, Rumunije in Grčije čitali svoje referate. Nocoj ob 9. je predsedstvo kongresa udeležencem priredilo banket na brodu »Aleksandara«.

Imenovanja

Beograd, 29. junija. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je na predlog predsednika ministrskega sveta in ministra za notranje zadeve postavljen pri predstojništvu mestne policije v Mariboru v 4. skupini Alojzij Terzinić, dozdaj v Celju, v Celju pa Gustav Puš, dozdaj v Mariboru, po potrebi službe.

Helen Keller v Beogradu

Beograd, 29. junija. I. Danes dopoldne ob 10. je dopotovala v Beograd gđ. dr. Helen Keller, slepa književnica iz Amerike. Sprejelo jo je mnogo uglednih oseb in gđ. Keller je dobila mnogo šopkov cvetja. Gđ. Keller je dopoldne sprejel v svojem kabinetu minister za socialno politiko dr. Kostrenčić. Popoldne je bila v vseučiliški dvorani svečana akademija, na kateri je minister dr. Kostrenčić s prisrčnimi besedami pozdravil gđ. Keller, nakar je g. Hofmanović, načelnik v ministrstvu podal izčrpen opis dela in življenja te slepe žene. Na koncu se je gđ. Keller toplo zahvalila.

»Zeppelinov« odhod v severne kraje

Friedrichshafen, 29. junija d. Zrakoplov »Zeppelin« nastopi jutri zjutraj za več dni preračuneno vožnjo v severne dežele. Zrakoplov odleti na Norveško, nekako do Bergena, in od tam v Islandijo.

»Nautilus« pojde na severni tečaj

Bergen, 29. junija. AA. »Nautilus« bo ostal, kakor trdijo, osem dni v tukajšnji luki, nakar odplove proti Spitzbergom in odtod na Severni tečaj.

Kulturni praznik Gorenjske

Tisoči in tisoči prisostvovali odkritju spominskih plošč Davorinu Jenku in Ignaciju Boršniku -- Lepa proslava 140letnice cerkljanske šole

Trojni praznik je praznovala na letošnji Vidov dan naša divno lepa Gorenjska: Odkrila je spominsko ploščo velikemu skladatelju in predhodniku Jugoslavije Davorinu Jenku, na enak način proslavila spomin velikega umetnika Ignacija Boršnika in proslavila 140letnico cerkljanske šole, ki je bila vedno labor narodne misli in ki je vzgojila celo vrsto mož, ki so v ponos vsemu jugoslovanskemu narodu.

Le malokdaj je dano podeželski občini, da praznuje tri tako pomembne slavnosti. Tega pa so se Cerkljani in ž njimi vsi Gorenjci tudi dobro zavedali in tako so postale cerkljanske prireditve pravi ljudski labor in mogočna manifestacija našega naroda, da hoče živeti kulturno in svobodno narodno življenje. Tako velika šola je bila udeležba, tako lepo praznično razpoloženje povsodi, da bo vsem ostal praznik Gorenjske v najlepšem in trajnem spominu. Še poseben blek pa je dobil gorenjski praznik vsled velikega števila Ljubljancev in reči se mora, da je bila v nedeljo v Cerkljah zastopana vsa kulturna in nacionalna Slovenija, da pokaže, da zna ceniti zasluge svojih velikih mož.

Vse Cerklje v zastavah, povsodi praznično razpoloženje, vedno novi avtobusi in avtomobili prihajajo z odličnimi gosti. Od teh naj posebej omenimo:

Zastopnik Nj. Vel. kralja brig. general Dragomir Popović, zastopnik bana podban dr. Pirkmajer, zastopnik knezoškofa kanonik dr. Kimovec, zastopnik divizijskega generala polkovnik Novaković, zastopnik ljubljanskega župana, obč. svetnik Likozar, zastopnik prosvetnega ministrstva dr. Kotnik, rektor dr. Šerko, direktor Konservatorija Matej Hubad, predsednik Glasbene Matice Vladimir Ravnihar, cerkljanski rojaki: dr. Macin, dr. Šter, župnik Petrič in drugi, operni ravnatelj Polić, predsednik Hubadove župe dr. Švigel in pevovodja Prelovec, predsednik UJN Stanko Virant, predsednik UGI Osip Šest, kapelnik Neffat, itd., itd. Zelo številno so bili zastopani tudi vsi kraji kranjskega in kaniškega okraja.

Proslava 140letnice cerkljanske šole

Dopoldne je bilo namenjeno v prvi vrsti proslavi 140letnice cerkljanske šole, ki je obogatila naš kulturni razvoj z vrsto narodnih in prosvetnih delavcev, ki so zavzeli na najrazličnejših področjih trajno vidna mesta.

Ob 9. uri se je vršila v cerkvi slavnostna služba božja, ki jo je daroval domačin Ivan Petrič, šentpetrski župnik v Ljubljani. Pridigal je cerkljanski rojak stolni kanonik dr. Fr. Kimovec. Govoril je o dobroti narodne šole in krščanske vzgoje, o pomembnosti narodnih veljakov in o spoštovanju, ki smo ga jim dolžni. Pri maši so peli otroci pesmi domačih skladateljev: dr. Kimovec, Vavkna in Doktoriča.

Po cerkvenem opravihu so razkrili na šolskem poslopju novi naslov »Davorin Jenkova narodna šola« in razvili novi šolski prapor, ki mu je kumovala soproga šolskega upravitelja ga. Julika Lapajne po svoji hčerki Andi, Osnutek prapora je narisal rojak prof. Ivan Mežan, izdelala ga pa vse domače učiteljice. Slavnostni govor je govoril šol. upravitelj Josip Lapajne, ki je nato otvoril narodopisno razstavo, ki je imela namen ponazoriti prosvetni razvoj v cerkljanskem šolskem okolišu.

Obed pri ministru Hribarju

Ob pol enih je priredil minister Ivan Hribar, ki se je vedno z vso toploto zavzemal za Cerklje in Cerkljane, zastopnikom oblasti in narodnih ter kulturnih društev obed. V njegovem lepem vrtu so uživali gostje v senci mogočnih smrek vso krasoto divne Gorenjske.

Goste je po bogatem obedu pozdravil z lepimi govorom minister Hribar, se spominjal zasluge cerkljanskih rojakov in nato napil Nj. Vel. kralju, podporniku vseh narodnih stremiljenj.

V imenu cerkljanskih nekdajšnjih dijakov se je zahvalil ministru Hribarju direktor dr. Šter, ki je po pravici povdarjal, kako veliko hvalo so dolžni vsi cerkljanski dijaki Ivanu Hribarju, ki jim je bil vedno močna opora. Napije na zdravje ministra Ivana Hribarja!

Odkritje plošče Davorinu Jenku

Popoldne ob pol 15. uri je krenil dolg sprevoz vseh udeležencev proti hiši, kjer je bival skladatelj Davorin Jenko, na kateri je odkrila Glasbena Matica spominsko ploščo nesmrtnemu komponistu »Naprej zastava Slave« in »Bože pravde«. Prvi je govoril

minister Ivan Hribar

»Kar je mladine, ga ni poznala, starejši pa se spominjajo tihega prijaznega gospoda, ki se je pred 50 leti naselil v tej hiši. Vedno je hrepenel po domačiji, vračal se je v domače loge in polja pod Karavankami, Grintovcem in Kočno. Poznali ste ga nekateri, toda spoznali ga niste. Niste vedeli, da je bil Podjedov gospod od Boga navdahnjen prerok. Vršil je med Jugoslavi podobno nalogo kakor kralj Salomon, ki je budil svoje ljudstvo s pesmijo in harfo. Davorin Jenko nam je zapel na besedilo Simona Jenka visoko pesem naše moči in zavrednosti »Naprej!«. S pesmijo »Ti, ki si ustvaril nas ko listja, trave...« nas je spomnil naše Slave. Šel je med brate Srbe in je poln navdušenja za njihovo moč zapel »Bože pravde -- Bog pravice«. Ta pesem odmeva danes po vsej naši domovini in je prava podoba nepremagljive

ve sile našega troimenega naroda, združenega okoli velikega našega kralja. Enotni domovini je dal himno najmlajši brat -- Slovenec.«

Nato je pozdravil v imenu slavnostnega odbora in cerkljanske občine visoke predstavnike in vse navzoče, nakar je padla zavesa raz spominsko ploščo, umetnino, ki jo je izdelal arh. Plečnik. Plošča nosi napis: »Postavila Glasbena Matica Davorinu Jenku, skladatelju Bože pravde, Naprej zastava Slave, 28. VI. 1931.« Glasbena Matica je zapela pod vodstvom ravnatelja Polića »Molitev« in obesila k plošči dva venca, en venec je obesila tudi Sokolska župa Kranj.

Drugi je govoril predsednik Glasbene Matice dr. Vladimir Ravnihar. Njegov vsebinsko zelo bogat govor, ki je napravljen na vse najgloblji vtis, bo objavil »Jugoslovane« prihodnje dni v celoti. Potem je bila odposlana brzojavka, izraz popolne vdanosti in zvestobe Nj. Vel. kralju Aleksandru I. Matični zbor pa je zapel »Naprej« in »Bože pravde«.

Odkritje plošče Ignaciju Boršniku

Sprevoz je nato odšel k rojstnemu domu igralca Ignacija Boršnika, ki mu je odkrila ljubljanska sekcija Udruženja igralcev spominsko ploščo. Govoril je predsednik U. G. I. prof. Osip Šest.

»V tej hiši, obdani od solca, praporov in vročih utripov naših sre, se je rodil 1. julija 1858. Ignacij Boršnik. Čudno naključje je privedlo usodo do tega, da se danes na Vidov dan vrši tu slavnost, ki govori zgovorne besede o dveh možeh iz istega kraja, ki nista bila samo zavedna Slovenca, ampak tudi zvesta Jugoslavana. Dokler žive na svetu ljudje, ki vedo, kako je zvenel tvoj glas, stisk tvoje roke in tvoje ime, tako dolgo, človek božji, nisi umrl. Ustvarjanje Ignacija Boršnika je toliko, da je preživelo cele generacije. Bil je naš pravi učitelj, vzorni igralec in umetnik.« Nato je odgrnil zaveso raz ploščo, katere načrt je izdelal arh. Rohrmann, z napisom: »V tej hiši se je rodil 1858. Ignacij Boršnik, veliki slovenski igralec.« Dejal je: »Ta plošča in ta hiša bodita mimo idejem živ spomin in klic, da smo na tej grudi ljudje, ki vemo ceno velikim možem; njih spomin govori za nas, naše besede in kulturo.« Mariborski igralci so obesili pod ploščo lep venec, Matica pa je zapela »Ti, ki si ustvaril...«

Po odkritju se je vršila v Društvenem domu šolska proslava z zelo peštrnim sporedom, na Vevkovem vrtu pa so se zabavali gostje do mraka.

Proslava Vidovega dne v Kranju

Kranj, 28. junija.

V soboto, na predvečer Vidovega dne je priredilo Sokolsko društvo javni večerni nastop, ki je bil združen s šolsko proslavo ljudskošolske mladine. Mladinski pevski zbor, ki ga vodita učiteljica gna. J. Bizjakova in učitelj g. St. Zavrišnik, je zapel par res lepih pesmi. Nato se je vršil prav uspel nastop Sokolov. Ugajale so zlasti proste vaje naraščajnikov s palicami in igre, ki jih je izvajala deca in ki popolnoma odgovarjajo duhu moderne telovadbe. Lepe so bile tudi proste vaje članov in članic.

Proslava jubileja francoske gimnazije v Kranju

Kranj, 28. junija.

Na Vidov dan dopoldne se je vršila v telovadnici Sokolskega društva v spomin na 120-letnico francoske gimnazije, 70-letnico ustanovitve nižje gimnazije in 30-letnico prve mature slavnostna akademija. Številne udeležence je pozdravil gimn. direktor Ivan Košnik, pod katerega vodstvom je zaživela gimnazija novo življenje, ki se izraža v vsestranskem prosvetnem in narodnem delu gimnazijske mladine. Dijaški orkester je zaigral Foersterjevo »Slavnostno korračnico«, nakar je spregovoril prof. Niko Kureš, ki je v res lepih besedah podal stike med Francozi in Jugoslavi. Vsebina zanimivega govora je ta:

120-letnica francoske gimnazije v Kranju nam daje povod, da pregledamo svoje razmerje do francoskega naroda.

Francoski narod je vršil vso zgodovino dvojno veliko poslanstvo: kulturno in socialno. Ze v srednjem veku je postal svetilnik evropske kulture in izza 17. stoletja se je v Franciji, ko nikjer drugje, izoblikoval ideal izčiščenega duševnega aristokracije. Ko se je pozneje ta ideal izmislil, je pokazal Rousseau nazaj pot v prirodu. Nato je Francija dala človestvu idejo demokracije, ko je v veliki revoluciji proglasila človeške pravice, ki slone na enakosti, svobodi in bratstvu.

Prvo naše srečanje s francoskim duhom je bil Linhartov prevod Beaumarchaisjevega »Figaro«-a, ki je bil prvi znanilec velike revolucije. Še večji pomen pa je imela za nas Napoleonova Ilirija, ki nam je ustvarila narodno solstvo, dala lastno univerzo, česar ni hotela nikdar ne preje in ne pozneje dati Avstrija. Naša moderna je ustvarila naš tretji stik s francoskim genijem. Pravo razmerje do francoskega naroda pa smo našli šele po osvoboditvi in zjedinenju. Danes je naše prijateljstvo s francoskim narodom trdno in globoko in danes se izpolnjujejo proroške besede Valentina Vodnika, da »stopa na plan nov narod, preroben ves nov, za Jugoslavijo-Ilirijo«.

Na sporedu so bile nato pevske točke, ki sta jih izvajala zelo odlično pevski mladinici in mešanji zbor. G. francoski konzul, ki se je tudi udeležil prireditve, je razdelil nagrade abli-

turientki Jakobini Slaparjevi in sedmošolcu Leonu Matajcu za najboljši francoski nalogi. Končno je zapel mešanji zbor pod vodstvom neumornega prof. Zdravka Švikašiča naredno himno.

Krasna razstava šolske mladine v Trebnjem

Trebnje, 28. junija.

Ob koncu šolskega leta nam je pokazala naša mladina, kaj zna in kaj ji je dala šola. Osnovna šola v Trebnjem je ob koncu letošnjega leta priredila vzorno razstavo, ki nam je pokazala, kako praktično je urejen pouk na tej šoli. V poslopju osnovne šole je bilo danes izredno živahno. Mase ljudstva so prihajale skozi vse dan, da si ogledajo prirejeno razstavo naših najmlajših in da izrazijo svoje priznanje učitelstvu in mladini, v okusno dekorirani dvorani so razstavljena dela.

Človek dobi že pri vstopu v dvorano vtis, da je posejil razstavo najmanj meščanske šole, saj so vsa razstavljena dela tehnično težka, a vendar tako izvršena, da človek ne bi verjel, da so to izdelki naše trebanjske mladine od prvega do petega razreda osnovne šole. Prvo, kar pade v oči, je okusna dekorirana slika Nj. Vel. kralja, pod katero so razstavljena ženska ročna dela z narodnimi motivi. Krasna dela narodnih vezenin, prtičev, torbic, perila itd. zaslužijo vso po-

zornost. Dalje so na razstavi vzorno dovršena deška ročna dela, povečini leseni ročni izdelki, ki pričajo o velikem trudu učiteljskih moči na eni strani, na drugi pa o nadarjenosti in pridnosti naših malčkov. Na stenah opaziš dela naših mladih nadarjenih risarjev, kjer vidiš par sto risb. Tu so risbe različnih ornamentov, risbe iz narave, in različni načrti.

Veliko pozornost vzbujajo načrti posameznih vasi iz okolice Trebnja, ki so prečno izrezani in nalepljeni na lepenco bilo je dosti truda in marljivosti za te izdelke; za to zaslužijo vso našo pozornost in priznanje. Na razstavi občudujemo dalje lične izdelke iz prostih nalog iz spisa, računanja, geometrije in lepopisa, ki nam dokazujejo vso nadarjenost naše mladine in lepoto njene duše.

Obiskali smo razstavo naše mladine in videli smo, kaj ji nudi šola, kako jo vzgaja v dobrem in koristnem ter zadovoljni odhajamo z zavestjo, da je mladina -- naš up -- na pravi in dobri poti.

Na osnovni šoli v Trebnjem in v Dol. Nemški vasi je bilo koncem šolskega leta vpisanih skupno 407 šolobveznih otrok, od katerih 24 ni izdelalo, ostali pa so uspešno dovršili svoje razrede. Upravitelj g. Josip Zaje v Trebnjem in g. Jakob Novak v Dol. Nemški vasi sta z uspehom mladine zadovoljna skupno z vsem učiteljskim zborom obeh šol, ki mu gre vse priznanje za dober uspeh in uspele šolske razstave, ki smo jo danes videli.

Domovina jih je klicala...

Včeraj je prispelo v Ljubljano okoli 80 izletnikov KSKJ -- Prisrčna sprejema na Jesenicah in v Ljubljani

Ljubljana, 29. junija.

Davi je despela v staro domovino II. skupina naših rojakov onkraj morja pod vodstvom predsednika Kranjske slovenske katoliške jednote g. Opeke in tajnika g. Zalarja. Izletnikom se je peljala do Cherbourga nasproti štirilčan-ska deputacija Rafaelove družbe, ki se je v Cherbourgu vkrcala na parnik »Lotaringio« in se srečala z izletniki na parniku »Berengaria« na odprtem morju.

Ko so se izletniki pripeljali v Pariz, so jih pričakovali na kolodvoru naši lamošnji rojaki in jih prisrčno pozdravili. Nad vsako pričakovanje pa so bili naši izletniki prijeto presenečeni, ko je njihov vlak privozil na Jesenice. Tam jih je pričakovala velika množica z godbo na čelu, ki jim je klicala prisrčen živijo. Izletnike so pozdravili: policijski komisar Gerbič za ministrstvo socialne politike in narodnega zdravlja, kanonik dr. Opeka za kredoškofa dr. Rožmana, odvetnik dr. Pegan za Rafaelovo družbo in dr. Kogej za jeseniško občino in za okoli 20 društev z Jesenic in iz bližnje okolice.

Po zakuski v kolodvorski restavraciji ob potašnji jeseniški deklet, med katero je marljivo svrtila godba Krekovi delavcev, so izletniki odšli nazaj v vozove, še prej pa je godba zasvirla ameriško himno, ki so jo izletniki peli v angleščini. Duhovni vodja Kranjske slovenske katoliške jednote župnik Plevnik se je nato ginjen zahvalil vrhim Jeseničanom za tople sprejem na domačih tleh.

Z istim vlakom se je vračala v domovino 15-članska skupina slovenskih delavcev iz Francije, ki so jim Jeseničani prav tako postregli, le v vagonu, ker niso prej vedeli zanje.

Od Jesenic naprej je izletnikom prirejalo prebivalstvo skoro na vsaki postaji prisrčne ovacije. Najlepše pa so bili sprejeti v Ljubljani. Peron na glavnem kolodvoru je bil poln občinstva, ki je prihitelo k sprejemu dragih rojakov. Banskopravno, oziroma ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje sta zastopala načelnik oddelka banske uprave dr. Dolšak in glavni dr. Karlin, ljubljansko mestno občino podžupan prof. Jare, Narodno izseljeniški odbor g. Rudolf Juvan, Zupansko zvezo predsednik Novak in tajnik Kristan, Rafaelovo družbo predsednik p. Kazimir Zakrajšek, banski izseljeniški urad nadzornik g. Pink, Prosvetno zvezo odvetnik dr. Miha Krek, zbornico TOI doktor Ples itd. Zastopanih je bilo skupno okoli 25 kulturnih društev in institucij.

Ko je vlak privozil na postajo, jim je zaigrala v pozdrav godba »Zarje« pod vodstvom g. Dolinaria. Občinstvo je drage goste obšlo s cvetjem, nakar so se ti formirali v sprevoz, ki so mu na čelu korakali godba »Zarje« in zastavo noše z zastavami Prosvetne zveze, Društva katoliških rokodelskih pomočnikov, Prosvetnega društva Šentpetar, Pevskega društva Ljubljana, Mladinskega društva Rokodelski dom in Fantovskega krožka Mladinski dom. Pred glavnim kolodvorom na Masarykovi cesti je sprevoz obstal in so se vrstili pozdravni govori.

Govorili so in izročili izletnikom tople pozdrave na domačih tleh načelnik dr. Dolšak za ministrstvo za socialno politiko, podžupan profesor Jare za ljubljansko mestno občino, g. Rudolf Juvan za Narodno izseljeniški odbor, predsednik Novak za Zupansko zvezo, g. Langus za Centralo Krekovi družin, g. Zumer za Jugoslovansko strokovno zvezo, ga. Copelandova, lektorica angleškega jezika in dr. Joža Lovrenčič za Društvo katol. rokodelskih pomočnikov. Za sprejem in za pozdrave so se zahvalili predsednik KSKJ g. Opeka, podpredsednik g. Ivan Germ iz Puelbe, glavni tajnik g. Zalar in župnik g. Plevnik.

V sprevodu, ki je zavil z godbo »Zarje« na čelu po Masarykovi cesti na Miklošičevo in od tod skozi Tavčarjevo ulico na Dunajsko cesto, je korakalo tudi mnogo ženstva v narodnih nošah in pa skavtov. Ponekod je sprevoz korakal skozi gost špalir občinstva.

V stolnici, kamor je sprevoz odkorakal k maši, je izletnike pozdravil v imenu cerkve stolni župnik dr. Klinar. Nato se je vršila maša, ki jo je daroval župnik Plevnik ob asistenci

dveh domačih duhovnikov. Pri maši je orglal skladatelj monsieur Premrl, dočim je stolniški zbor prepeval pod vodstvom skladatelja kanonika dr. Kimovec.

Opoldne se je vršil v hotelu Miklič obed, med katerim je sviral tamburaški zbor. Vrsto napitnic je otvoril predsednik Rafaelove družbe p. Zakrajšek, na čigar predlog so bile sprejete udanostne brzojavke Nj. Vel. kralju Aleksandru, papežu in nadškofu dr. Jegliču, na predlog g. Opeke pa še ameriškemu predsedniku Hooveru. Nato so govorili in želeli rojakom veselo bivanje med nami načelnik dr. Dolšak, podžupan prof. Jare, g. Novak, pisatelj župnik Finžgar, g. Rems in drugi. Predsednik g. p. Zakrajšek je tudi prebral pozdrav zadržanega slikarja prof. Jaka.

Za pozdrave sta se zahvalila župnik Plevnik in gl. tajnik Zalar. Oba sta poudarjala veliko ljubezen ameriških Slovencev do rodne grude. Prišli so, ker se niso mogli več ustavljati klicem domovine.

Po obedu so se odpeljali izletniki z novim tramvajem na Vič in položili venec rož na grob soustanovitelja KSKJ blagopokojnega župnika Frančiška Susteršiča na tamšnjem pokopališču.

Z večernimi vlaki so se izletniki odpeljali domov v svoje rojstne kraje. Največ se jih je peljalo na Dolenjsko in v Belo Krajino.

Z II. skupino je dopotovalo okoli 100 rojakov, od katerih pa jih je 20 ostalo v Parizu za nekaj dni. Vsi ti izletniki razen par, ki ostanejo v stari domovini, se bodo vrnili v Ameriko po Baragovih slavnostih, ki se bodo vršile v Ljubljani koncem prihodnjega meseca.

Zborovanje državnih vpokojencev

Ljubljana, 29. junija.

Dopoldne ob 10. se je vršil v Unioni ob lepi udeležbi članstva iz Ljubljane, Maribora in Novoga mesta občni zbor Društva državnih upokojencev in upokojenk. Otvoril ga je predsednik Maks Lilleg, ki je ugotovil sklepčnost in po kratkem predsedniškem poročilu predlagal udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju in pozdravno ministrskemu predsedniku Živkov...

Iz tajniškega poročila ravnatelja v p. Spendeta posnemamo, da je število članstva naraslo od predlanskega skromnega števila 160 na okoli 1300, vendar je to število sprito več tisoč državnih upokojencev v naši banovini še vedno nezadostno. Glede železniških legitimacij je upali, da dobe državnih upokojenci, vsaj tisti, ki so deležni draginskih doklad, če ne stalne, vsaj 12kratne polovične vožnje na leto.

Sprejet je bil tajnikov predlog: Društvo predloži resornemu ministru prošnjo za nadaljni obstoj društva, ker služi društvu zgolj človekoljubnosti. Če bi pa nadaljni obstoj društva ne bil dovoljen, službi društvena imovina kot »Ustanova bivšega društva državnih upokojencev in upokojenk v Ljubljani« za vdove in sirote državnih upokojencev Dravske banovine in se naloži na posebno knjižico pod tem naslovom pri Kmečki posojilnici ljubljanske okolice. Če pa se ustanovi novo društvo državnih upokojencev z izrazito humanitarnimi tendencami po morebitnih določilih novega penzijskega zakona, preide gotovina v last novega društva. Ako se to ne zgodi, ostane gotovina z obrestmi vred nedotakljiva do 31. decembra 1936. Od tega leta dalje so deležni vsakoletnih obrestí vdove in sirote bivših članov v najnižjih zneskih vsaj po 200 Din.

Društvo je pridobilo pri Mestnem pogrebem zavodu, pri Društvu zobozdravnikov, v kopališču OUZD in v hotelu Slon različne olajšave za svoje člane, in jih bo skušalo dobiti še drugod.

V debati je kritiziral profesor Vadnal predsednikovo poročilo. Dr. Požar pa je interpelliral predsednika, kaj je z rimskim paktom glede staroupokojencev, ker se doslej še ni izjavljalo, a je bil sprejet letos februarja. Predlaga, da se predloži vladi o tem posebna spomenica. (Sprejeto.)

Blagajnik je poročal, da je imelo društvo 118.744 Din dohodkov in 96.672 Din stroškov. Po poročilu za pregledovalce računov g. Wrinskeleta je bil sprejet absolutni odbor in blagajnik. Sprejetih je bilo nadalje še več predlogov za izboljšanje materialnega položaja upokojencev.

Ljubljana v praznikih

Policija je imela mir, zato pa je bilo toliko več drugih dogodkov

Ljubljana, 20. junija.

Policija je imela tako na Vidov dan kot na današnji praznik mir. Prejela ni niti ene prijave in tudi ni nikogar aretirala. Pač redke dogodke v policijski kroniki.

Izleti turističnega kluba »Sljeme«

Lepo vreme je izdalo na tisoče ljubljancev na izlete v bližnjo okolico, predvsem na Gorenjsko. Močno so bili zasedeni zlasti večerajšnji jutranji vlaki na Gorenjsko. Mimo izletov domačih turistov na Kamniške planine in v Triglavsko pogorje je omeniti več skupnih izletov, ki jih je priredil večeraj in danes hrvaški turistični klub »Sljeme« na Kočno, Grinčevac, na Krivavec in na Triglav.

Sava je imela oba dneva posebno pri Ježici in v Tomačevem na stotine kopalcev. Velik naval je bil tudi v kopališče »Mirje«.

Zborovanje stavbinih delavcev

Večera dopoldne se je vršilo v dvorani OUZD na Miklošičevi cesti zborovanje odseka stavbinih delavcev Narodne strokovne zveze. Navzočih je bilo okoli 250 članov NSZ. Referiral je predsednik Rudolf Juvan o slavnostih, ki bodo prihodnje nedelje ob priliki razvija prapora. Mimo tega zborovanja je imela NSZ še dve zborovanji: v Devici Mariji v Polju in v Bizoviku.

Velika vaja ljubljanske gasilske župe

Večera popoldne je priredila ljubljanska gasilska župa v Mostah veliko gasilsko vajo, ki je po obsegu in tehničnem značaju nadkrila vse dosedanje. Nastopilo je pod poveljstvom župnega načelnika Franca Zupana 18 gasilskih društev z okoli 15 ročnimi in motornimi brizgalnicami. Zastopana so bila društva: Ljubljana, Rudnik, Bizovik, Ježica, Zadobrova, Smartno, Črnuče, Zg. Kašelj, Nadgorica, Sostro, Vevče, Barje, Tobčna tovarna, Sp. Siska, Moste, Podgorica, Zalog-Sp. Kašelj in Štepanja vas.

Vaja se je vršila v domnevi, da gorita tovarna Saturnus in žrebčarna. Okoli 250 gasilcev je izvedlo vajo tako hitro in brezhibno, da je zadivila občinstvo. Po vaji so odkorakali gasilci v Podlipce pred Gasilski dom, kjer so se postavili ob Ljubljani in brizgali vodo iz

brizgal. Vršile so se še proste vaje, nakar je bil razhod.

Prihod ameriških Slovencev

Danes dopoldne so dospeli v Ljubljano ameriški Slovenci. O njihovem sprejemu kakor tudi o obnem zboru Društva drž. upokojencev in upokojenk, ki se je vršil dopoldne v Unionu, poročamo na drugem mestu.

Tragična smrt 16-letne mladenke

V bolnišnico je bilo tudi danes sprejetih več ponesrečencev. Najhujša nesreča se je pripetila 16-letni posestnikovi hčerki Valentini Gregurčič z Vrhnice. Davi si je kuhala na samovarju zajtrk. Ko je spirtil v samovarju zgorel do konca, je vlija vanj novega spirita. Ker pa je v samovarju se telo, se je spirital vžgal z velikim plamenom, ki je vžgal mladenkino obleko. Nesrečnica je zastojala skušala pogasiti ogenj na sebi. Zgorela ji je vsa obleka in je zadobila tudi po vsem životu težke opekline. Prepeljali so jo takej z rešilnim vozom v bolnico, kjer ji pa niso mogli več pomagati. Nesrečnica je izdihnila v groznih bolečinah kmalu po prevozu v bolnico.

Tri težke nesreče

V bolnici je večeraj umrla tudi Ivana Kvasova iz Mengša, o kateri smo poročali, da je je obstreli ljubljanski nedeljski lovec, med vožnjo k zdravniku pa je padla z voza in si pretresla možgane.

24-letni delavec Franc Kužnik iz Tržiča je pobegnil iz zapora na Jesenicah. Na begu pred orožniki je padel z neke skale 15 m globoko in se težko poškodoval na glavi.

21-letnega zidarja Ivana Kralja iz Ljubljane je pred gostilno Lasan na Vodnikovi cesti neznan napadalec vdrl s kolen po glavi in mu zadal tako hude poškodbe, da je napadenec zgubil dar govora.

9480 bolnikov v prvi polovici leta

Zanimivo je, da je bolnica od novega leta do danes sprejela v svojo oskrbo 9440 bolnikov. Če upoštevamo, da jih bo tudi jutri sprejela, kakor običajno zadnje dni, okoli 40 bolnikov, potem bo znašalo skupno število bolnikov v prvi polovici leta 9480 napram 9118 v istem času lanskega leta.

Tatovi češenj ubili družinskega očeta

Umorjenec je 32letni posestnik in tesar Leopold Podržaj -- Orožniki aretirali 4 ubijalce in jih oddali v ljubljanske zapore

Rudnik, 28. junija.

Danes ponoči se je napotilo osem fantov iz okolice prijazne vasice Orle nabratl češnje. Znano je, da so eden glavnih zaslužkov prebivalcev na Orlih češnje, ki jih prodajajo ljubljancem in okoliškim prebivalcem. Fantje so šli na Orle okoli polnoči in hoteli nabratl. Ko so v jami mesečni noči kmetije zaslišali nepričakovane goste, so jih prepodili; kajti ob takih prilikah napravijo taki nepridipravi z lomljenjem vej več škodo kakor s tatvino sadežev. Bežeči fantje so se razkropili na dve strani, tako da je bežala ena skupina mimo hiše in odovnjaka posestnika Leopolda Podržaja. Ta hiša stoji namreč nekoliko pod Orliami. Gospodarja je takoj opozoril pes, da so tuji v bližini. Podržaj je šel iz hiše, zapazil štiri kmetčke fante in ker je mislil, da so prišli na češnje, jih je začel poditi. Fantje, oboroženi s poleni, so začeli Podržaja obmetavati z njimi. Podržaj je bil večkrat zadet in se je kmalu zgrudil v hrsti, proseč pomoči. Na njegove klice so prihiteli domači in ga odnesli v hišo. Ker je bilo njegovo stanje vedno bolj kritično, so ga

še ponoči okoli 230 prepeljali v ljubljansko bolnico, a je revež že med potjo izdihnil. Ko ga je voznik pripeljal v bolnico, je ugotovil službujoči zdravnik, da je Podržaj mrtav. Mrtvega Podržaja je odpeljal voznik zopet domov. Pokojni ima hud udarec na koncu prsnega koša. Radi udarca se mu je gotovo prelrgala kaka večja krvna žila, ki vodi do srca.

Podržaj je bil star 32 let. Priženil se je pred par leti sem ter zapuša ženo in tri otročičke v starosti 1 do 5 let. Uslužen je bil kot tesar pri t. mojstru Pustu v Ljubljani.

Grozna novica se je naglo razširila po vsej okolici. Vsi sočustvujejo z ubogim družino. Orožniki so kmalu prišli vse one fante, ki so bili ponoči na Orlih. Četvorica pa, ki je povzročila tako hudo nesrečo, so danes popoldne oddali orožniki v ljubljanske zapore. Natančne poškodbe Podržaja bo ugotovila obdukcijška komisija.

Naj bo ta žalostni dogodek v svarilo vsem okoliškim fantom iz Rudnika, Laverca in Orlega — saj je bilo razmerje med njimi zadnje čase strašno napeto. Varnostni organi so bili zaradi tega primorani napraviti več evadb.

Velik požar na Trati pri Kandršah

Posestniku Stenku je do tal pogorela hiša z gospodarskim poslopjem Škode okoli 90.000 dinarjev

Kandršah, 29. junija.

Za praznike smo imeli prav lepo vreme in zato je bilo vse na travnikih pri sušenju sena. Okoli 1230 je začelo pri podružnični cerkvi v Kandršah iznenada biti plat zvona. Ljudje so začeli vreti skupaj. Opazil se je takoj velik dim od Bukoške smeri. Ker v Kandršah, žal, še danes ni požarne bramb, so hiteli vsi na pomoč. Ko so prišli do starega kužnega znamenja, so zapazili, da gori pri posestniku J. Stenku na Trati. Hišoma je bila vsa hiša z gospodarskim poslopjem vred v ognju. Na pomoč je sicer kmalu prihitela tudi trška požarna bramba

iz Vač z načelnikom g. Ivančičem na čelu, ki pa ognja ni mogla ugasiti. V pol ure je bil gospodar Stenku ob hišo in gospodarsko poslopje, oboje knito s slamo. Z gospodarskim poslopjem vred je zgorelo tudi vse letošnje seno.

Posestnik Stenku je bil zavarovan za 20 tisoč Din, dočim znaša škoda okoli 90.000 Din. Zopet nov dokaz, kako potrebno je povišati zavarovalnino in v Kandršah ustanoviti gasilno društvo, ker ga ni od Vač do Izlake po vsej dolini.

Ogenj so povzročile iskre iz dimnika.

Pred cerkvijo namazal nevesto s sajami

Slov. Bistrica, junija.

Pred dnevi je bila v Tinju na Pohorju poroka, kakršne župniki ne pomnijo. Ves dogodek je zbudil mnogo resnih in žaljivih komentarjev, ki jim mi dodajamo to-le kratko poročilo s pripombo, da so stare pravice in običaji gotovo lepa navada in jih je treba ohranjevati ter šteti, a je tako dolgo, da ostanejo v dostojnih ucah.

Stara navada je ob porokah takozvana »maut«. Fantje zapro prihajajočim svatom z vrvjo pot v cerkev in po dolgem barantanju mora ženin nevesto odkupiti. Navadno je z nekaj »kovačic« in par litri vina opravljeno. Tukaj pa je vsa stvar končala s prepričanjem in le treznejšim se je zahvaliti, da ni prišlo do krvavega obračunavanja. Ker so fantje vedeli, da je ženin iz druge fare, so potegnili vrv, na njej pa obesili napis, v katerem so zahtevali 1000 Din, kar je gotovo bilo namenoma pretirano. Po dolgem barantanju, ki ga je vodil za fante Karol P. iz občine Tinje, se je zaradi nepopustljivosti fantov prišel med starešino in Karlom P. prepri in vse je kazalo, da bo pretep. Medtem je prišel domači župnik in hotel pomiriti. Prijel je nevesto pod roko in jo odpeljal po drugi strani proti cerkvi. Ko je to opazil Karol P.,

je zgrabil že pripravljeno sekuro in odhitel na cerkevne stopnice ter župniku in nevesti zastavil pot z dvignjeno sekuro. Župnika je pozval, naj odide v cerkev in naj se ne vlika v njih privatne zadeve. Ker se je med tem zbralo precej gledalcev in je postajal položaj napet, je segel Karol P. nenadoma v žep in v trenutku privlekel iz žepa kepo saj, pomešanih s kربولom in potegnil nevesti nekajkrat preko obraza in ji zamašil usta ter se s krepkim: »Tu imaš, hudiča!« zgubil preko vratov. Nevesto so odpeljali v bližnje župnišče, kjer se je umila, nakar se je vršila nemoten poroka, kar se je gotovo zahvaliti pametnemu ženinu in svatom, ker bi sicer lahko prišlo do pokolja. Službujoči orožniki so ves dogodek vzeli na zapisnik, »sajasta« poroka bo pa izvenela pred sodiščem.

Novo mesto

Dve nesreči. V Bučni vasi je padel s konja, ki mu ga je nekdo preplašil, mladoletni Jakličev Tone ter si prebil levo koleno in se zelo obtolkel nad levim očesom. Ostal je v domači oskrbi, dočim je moral njegov vrstnik, osemletni Karel Kren iz Drganjih sel, v bolnico, ker si je pri padcu s češnje zlomil levo ramo.

Jz Dravske banovine

d Ban dr. Drago Marušič bo uradno odsoten jutri, 30. t. m. in ne bo sprejemal strank.

d Odkritje spomenika Sokolu Maleju v Boh. Bistrici. Sokol! Blizu se obletnica tragične smrti br. Toneta Maleja, 19. julija bomo odkrili na njegovi gomili v Bohinjski Bistrici nagrobni spomenik, krasno delo akademskega kiparja g. Lojzeta Dolinarja. Vsi, ki se zavedate veličine pokojnikove žrtve, boste prisostvovali tej žalni svečanosti. Sokolska in narodna društva prosimo, da uvažujejo ta datum. — Odbor za postavitev spomenika br. Toneta Maleja.

d Maturanti in maturantke gorških učiteljskih vojnih letnikov 1915, 1916 in 1917, kakor tudi oni, ki so bili na ljubljanskem ali na mariborskem učiteljskem Doba 15 let je za nami, doba trpljenja, prognanstva, osvobojenja! Sestanimmo se letos ob 15letnici! Kje, kdaj, kako? Želje in nasvete naslovite na spodnji naslov. Kraj in čas sestanka objavimo v časopisih. Priidite tudi oni in one, ki ste zapustili naš stani! — Andrej Pirjevec, učitelj v Ločah pri Poljčanah.

d Banovinska taksa na šoferske legitimacije. Kraljevska banska uprava pojasnjuje, da po-birajo banovinsko takso na šoferske legitimacije sreska načelnstva in sreska ekspozitura v Skofji Loki, v Ljubljani pa banovinska blagajna (banska palača na Bleiweisovi c., pritičje).

d Lastnikom motornih vozil. Kraljevska banska uprava opozarja lastnike motornih vozil, da počete s 30. junijem t. l. rok za prijavo pavšalnega plačevanja banovinske trošarine na pnevmatiko. Pri tej priliki se pojasnjuje, da je § 77 Pravilnika o banovinskih davčninah treba plačati banovinsko trošarino od vsake pnevmatike tudi če je bila nabavljena pred 1. aprilom 1931. Kdor se ne bo poslužil ugodnosti pavšalnega plačila trošarine, temu se odmeri trošarina v smislu cit. zakonskega določila po teži, to je po Din 25— za 1 kg, razen tega se bo moral podvreči vsem kontrolnim določilom, ki jih bo banska uprava smatrala za potrebna. Za ta primer bo banska uprava izdala poseben pravilnik.

d Vse dopisnike prosimo, da naslavljaajo v času dopustov vse dopise edinole na uradništvo in ne na posamezne uradnike.

d 50letnica Gasilskega društva v Smarju. Na Vidov dan je praznovalo Prost. gasilstvo v Smarju 50letnico svojega obstoja. Domači gasilci so že v soboto imeli mašo zadušnico za vse umrle žlane. V vasi sami so postavili več visokih, lepih mlajev. V nedeljo ob 10. se je vršila slovesna sv. maša, ki so se je udeležili vsi gasilci. Gasilski savez je zastopal savezni dostojanstvenik g. Valentin Mikuz, ki je po maši imel nagovor. Omenil je tudi pokojnega ustanovitelja g. Vinke Gregorčiča, ki je mnogo pripomogel do ustanovitve tega agilnega gasilskega društva. Vse goste je pozdravil domači župan g. Josip Škerjanec. Navzočim sta še govorila načelnik domačega društva Fr. Gliha in župni načelnik Fr. Žitnik. Popoldne se je vršila na vrtu gostilničarja Jakoba Smeleta ljudska veselica s pestrnim sporedom. Udeležba iz okolice je bila zelo povoljna.

Ljubljana

■ Odhod naših gasilcev na kongres v Pariz. V soboto zvečer je odpotovala na mednarodni gasilski kongres v Pariz naša delegacija, obstoječa iz zastopnika JGZ stareših g. Turka in zastopnikov hrvaških in vojvodinskih gasilcev.

■ Vidovdanska proslava v Zgornji Šiški. V proslavo Vidovega dne je priredilo mlado Sokolsko društvo v Zg. Šiški v nedeljo popoldne na letnem telovadišču nove šole izredno uspešno javno telovadbo. Priznanje zanjo gre načelnštvu in učiteljski, ki posveča ves svoj prosti čas edinele sokolski ideji v telovadnici, Sokolu v Zg. Šiški iskreno čestitamo in kličemo: Po tej poti do zmage! — Med številnim občinstvom smo opazili zastopnika komandanta divizije podpolkovnika Nikolića in starostu župana Zakotnika.

■ Fotoaparate in potrebščine, gramofone in plošče kupite le pri »Jugošport« A. Rasberger, Ljubljana, Miklošičeva c. 34. 1436

■ Na državni trgovski akademiji v Ljubljani so se vršili završni izpiti pod predsedstvom ministrskega odposlanca g. inšpektorja Mihajla Presla od 11. do 26. junija. K izpitu je bilo pripuščanih 26 kandidatov (inj). Napravilo jih je 24, dva kandidata sta bila reprobirana za tri mesece. Izpit so položili: Bajc Pavel, Brezigar Milena, Breznik Grozdana, Dekleva Nada, Dobrin Eta (z odliko), Dolenc Josip, Dolničar Joško, Gagel Herbert, Hafner Anica (z odliko), Hamburger Elza, Irt Anton, Koprol Stanislav, Lah Lea, Labajnar Ivan, Markon Ivan, Marinšek Pavla, Mrežar Franciška, Pečenko Mileva, Pirc Vekoslava, Rapotec Stanko, Semič Janko, Tekave Marija, Toni Jakob, Trontelj Alojzij.

■ Zaključki ljubljanskega šolstva. V nedeljo so vse naše srednje kakor tudi ljudske šole zaključile šolsko leto z zaključno šolsko mašo in razdelitvijo spričeval. Na vseh zavodih se je ob tej priliki proslavil Vidovdanski spomin. Ljubljanske ulice so bile v dopoldanskih urah izredno živahne dijaške mladine, veselih pa tudi potrtih obrazov.

Na Drž. dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani se je vršil končni izpit pod predsedstvom g. inšpektorja Mih. Presla. K izpitu je bilo pripuščanih 79 kandidatov in kandidatinj. Izpit so napravili z odličnim uspehom: Papler Filip, Rožnik Vida, Počivalšek Elizabeta, Skrbek Zdenka; s prav dobrim uspehom: Vreg Danica, Goričar Mary, Pangeršič Iva, Stante Hilda, Volčič Stefanija, Židanik Olga; z dobrim uspehom: Kraje Matija, Rebere Stanko, Vesel Ivan, Zupan Slavko, Berčič Katarina, Božnar Ana,

Gođec Angela, Godler Krista, Jakomin Jožeta, Jenko Stanislava, Kobav Emilija, Kreč Mihaela, Likar Vilma, Mayer Zdenka, Novak Stanislava, Skvarča Gabriela, Tomec Ela, Vode Anuška, Zaletel Ivanka, Apih Silva, Avbelj Marija, Bertonec, Leopoldina, Dovžan Marija, Dolšina Angela, Drole Marija, Gec Darinka, Gadič Katarina, Gorišč Franciška, Irt Ivana, Jenčič Marija, Kaiser Marija, Kalan Julijana, Magolič Anica, Mohar Ivanka, Rasberger Olga, Robič Ivanka, Rotter Julija, Skalar Jana, Terzinar Valentina, Trtnik Ana; z zadostnim uspehom: Levart Arnold, Soukal Metod, Vahčić Marijan, Modic Ludovik, Vrhunec Milan, Zweibred Friderik, Adamič Draga, Avbelj Terezija, Jenko Olga, Jug Jožica, Kunc Franja, Podbršček Pavla, Bratož Marija, Grčar Martina, Novak Marija, Pogorelec Antonija, Svetlič Albina, Za 3 mesece sta bila odklonjena 2 kandidata in 9 kandidatinj. Popravljanje končnih izpitov se bo vršilo od 4. do 15. sept. Prošnje je treba vložiti do 1. septembra.

■ Obleke najnovejšega kroja pri »Gentlemen« Miklošičeva 18. Anglesko blago v zalogi. — 1498

Na Drž. dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani je bilo koncem šolskega leta 1930/31 228 učencev in učenek. Razred so dovršili z odličnim uspehom 0 ali 0 %, s prav dobrim uspehom 10 ali 439 %, z dobrim uspehom 81 ali 3553 %, z zadostnim uspehom 78 ali 3421 %, z nezadostnim uspehom 10 ali 439 %, ponavljalni izpit je dovoljen 47 učencem in učenkam ali 2061 %, neizpraznena sta ostala 2 ali 087 %. Ponavljalni izpiti se bodo vršili za I. letnik dne 31. avgusta in 1. septembra, za II. letnik pa dne 2. in 3. septembra. Začetek šolskega leta 1931/32 bo dne 16. sept. ob 9. uri s sv. mašo v Križankah.

Obleke in klobuke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich. 398—3

Maribor

m Mirni prazniki. Oba praznika sta bila v Mariboru izredno mirna. V soboto je bil aretiran samo en razgrajec, v nedeljo pa nihče. Več je bilo prijav radi cesnopolijskih prestopkov, preporačenja policijeke ure, kalenja nočnega miru itd. Mariborčani so v velikem številu splezali na Pohorje in na druge hribe, stolane so posetile okoliške vinograde in gostilne, pa tudi kopališče na Mariborskem otoku je bilo večerdo dobro obiskevano. Sporta zaradi sokolskega zleta ni bilo.

m Proslava Vidovega dne. Cerkevno je Maribor proslavil Vidov dan že v soboto z mašami zadušnicami za na Kosovo padle srbske junake. Zadušnico v stolnici so prisostvovali zastopniki civilnih in vojaških oblasti, narodnih društev itd. V nedeljo je bilo vse mesto okrašeno z državnimi zastavami, ki so po večini ostale na svojih mestih tudi večeraj, da pozdravijo našo Sokolo in Sokolice.

Obleke moške, otroške, čevlji, nogavice, solidno pri JAKOBU LANU, Maribor. 1182

m Mednarodne rokoborbe. V soboto je Poljak Orszowski v 21 minuti premagal Beograščana Manojlovića. Nemec Frank je v 12 minuti položil ljubljanskega Sotlerja. Afrikanec Tom Sayer pa v 54 minuti v odlični borbi Bolgara Beliča. V nedeljo zvečer je Orszowski premagal Sotlerja, Madjar Bogner Manojlovića in Tom Sayer Franka. Poslednja sta se bila za nagrado 1000 Din, katere so tukajšnji Nemci zbrali in poklonili Franku, da izlove s črncem revanšni boj. Izgubili so! Sploh se opaža da postajajo te rokoborbe vedno bolj politična nacionalna zadeva. Nemei ostentativno aklamirajo in forsirajo Franka, Slovenci pa Poljaka, Bolgara in druge, celo črnca in Madjara.

Klobuke, perilo, kravate nudi ugodno JAKOB LAN, Maribor. 1184

m Smrti. Pretekli teden so v Mariboru umrli: Frančiška Reichova, zasebnica, 52 let stara; Mirko Sonnenwald, sin uradnika, 6 let; Julijana Bradčova, zasebnica, 66 let; Hedvika Ferličeva, hči viničarja, 4 leta; Drago Čebular, železniški uradnik, 20 let; Marija Lorberjeva, vdova pa davčnem officialu, 67 let; Jakob Belšak, delavec, 77 let; Pozalija Novakova, zasebnica, 91 let; Anton Hransky, delavec, 63 let in Ivan Gruber, posestnik, 76 let. Naj v miru počivajo!

m Pretep na Trgu svobode. Pri sobotni produkciji arista Aleksia na Trgu svobode se je odigral razburljiv dogodek. Železniški uradnik G. je po nesreči stopil na nogo akademiku P., ki je takoj pograbil palico in z vso silo udaril G. Ta pa je na to planil na visokostolca in ga pošteno premikastil. Razdvojlja sta ju šele dva stražnika, ki sta oba odvedla na policijo. Zadeva se bo končala pred sodiščem.

m Kralj zraka. Vsak večer se producirata te dni na Trgu svobode akrobati Aleksic in njegova sestra z raznimi umetnijami na žici. Zanimanje je izredno veliko, gledalcev vedno vse polno, kar artisti tudi zaslužita.

Celje

* Lepa dekoracija ob Sokolskem zletu. V izložbi trgovine Stermecki je bila aranžirana lepa alegorija, ki je pokazala, kako je naš narod po trnjevi in krvavi poti prišel do osvobojenja in kako mu je pri tem stalo ob strani Sokolstvo. Zeleti bi bilo, da ostane lepa alegorija še nekaj dni v izložbi.

* Nezgoda pri kopanju. Ni še minilo štiri-najst dni, ko se je neki kopalec v Savinji nevarno obrezal na črepljah. V nedeljo popoldan pa se je ta slučaj ponovil. 18-letni čevljarski vajenec Franjo Ratajo se je kopal v Savinji in stopil na čreplje. Dobil je tako hude poškodbe na nogah, da so ga morali s rešilnim avtom prepeljati v bolnico.

* Slavnostna otvoritev Obrtnega doma. Pod pokroviteljstvom bana g. dr. Draga Marušiča se bo vršilo v nedeljo 19. julija ob 9. dopoldan slavnostno blagoslovljenje in otvoritev obrtnega doma. Spored slavnosti objavimo prihodnjic.

Sokolstvo

Sokolski praznik v Mariboru

Nastop vojaštva -- župne tekme -- Akademija -- Razvitje župnega in prehodnega naraščajniškega prapora -- Telovadni nastop in veselica

Maribor, 29. junija.

Obmejni jugoslovanski Maribor je včeraj in danes doživel veličastne sokolske manifestacije, ki bodo še dolgo in globoko vplivale na razvoj narodne in državne misli v severnem obmejnem ozemlju Slovenije. Mariborska sokolska župa je proslavljala svoj deseti župni zlet in razvitje dveh praporov ob kumovanju gospoda bana Dravske banovine br. dr. Draga Marušića. Mesto se je odelo v državne zastave, ki so plapolale v vseh državnih, občinskih in v večine zasebnih hiš in drugih zgradbah.

Nastop vojaštva

Uvod v veličastni jubilejni deseti župni zlet je tvoril imponanten telovadni nastop vojaštva včeraj popoldne na igrišču ISSK Maribora. Ta nastop, pri katerem je sodelovalo vse vojaštvo mariborske garnizije, je pokazal na najslajnejši način, kako tesno roko v roki delujeta vojska in Sokol, zasledujoč isti smoter. Spored je obsegal samo 7 točk, a te so bile izvedene tako, da so gledalce očarale. Ponovno se je pokazala vsa nedosegljiva vztrajnost, marljivost in disciplina naše junaške narodne vojske. Posebno pa je ta nastop pokazal silno ljubezen častnikov in vojakov do telovadbe v smislu sokolskih načel. Prvi je nastopil 45. pehotni polk z vajo s puškami. Od ostalih točk naj omenimo pred vsem igre, ki so vzbudile obilo vesele zabave. Brezhiben je bil nastop suljarjev, višek pa je dosegel nastop v vaji »Napretek«. Priredil jo je po zvokih naše himne br. Jovanović in je bila včeraj sploh prvič izvajana. Mnogo priznanja so bile deležne tudi vaje na orodju. Vso prireditelje je vodil načelnik Sokola Maribor I., br. Jovanović. Nastopu vojaštva je prisostvovala precej občinstva, vendar pa smo pričakovali še večji obisk.

Večerna akademija

Sinoči je bila istotam akademija Mariborske sokolske župe. Okusno prirejen oder so razsvetljevala mnogoštevilne žarnice in reflektorji. Nastopila je elita telovadcev vse župe in sijajno uspela. Spored je obsegal 10 točk, a se je razvijal naglo in v najlepšem redu. Zelo so ugajali nastopi dece, pred vsem »Metuljčice« in Ptujčani, ki so nadkriljevali Mariborčane in znova utemeljili dober glas ptujskega naraščaja. Posebno efektne so bile v »Kozarkih«. Od ženskega naraščaja je nastopila samo osmerica Sokolskega društva Maribor I. Točka »Nove smeri« je zahtevala mnogo napora, a je bila v zvezi temu dobro izvedena. Članice so nastopile dvakrat. Pobrežanke so predvedle v družbi naraščajnic slikovite »Ženice«, Mariborčanke pa so se postavile z »Ritmom po Jansenzu«. Glavno zanimanje je bilo seveda posvečeno nastopu vzorne vrste Sokola-Matica na orodju. Nastopila je na drogu in bradlji. Zela je navdušeno priznanje. Posebno trojica: Primožič, Štukelj in Lapajne je bila entuziastično aklamirana. Omeniti pa moramo tudi nastop prednjačke šole. Nastopili so z vajo z bati, ki je izvrstno uspela. Spremljana na klavirju se je pa na prostem preveč izgubljala. Akademijo je počastil s svojim obiskom tudi gospod ban br. dr. Marušić. Navzoči so bili nadalje savezni načelnik br. Bajželj iz Ljubljane, zastopniki oblasti, vojske itd. Obisk je bil ogromen.

Drugi dan proslav

Danes so prispeli v vlaki, avtobusi, avtomobili, vozovi in peš še oni Sokoli in Sokolice, ki niso mogli v Maribor še včeraj. Vse mesto je bilo v jutranjih urah polno Sokolstva iz vsega severnega obmejnega ozemlja od Koroške pa tja do mej Madjarske. Vse je hitelo na letno telovadišče, kjer je bil zbor za obhod po mestu. Kmalu po 9.30 so se formirale številne čete, skoraj 2000 Sokolov, Sokolice, naraščajnikov in naraščajnic, katerim se je pridružilo še vojaštvo tukajšnje garnizije. Po 10. uri se je razvil veličasten obhod po mestnih ulicah in trgih. Spredaj so jездili fanfaristi, za njimi konjeniki, sledila je vojaška godba, župna uprava, nepregledna množica članic in naraščajnic, članov, kmečkih čet, naraščajnikov, članov v civilu vojaških čet. Vmes je bilo polno zastav in godb. Povorka je burno pozdravljena od tisočglavih množic korakala po mestu in se naposled krog 11. ure zgrnila na Trgu svobode krog odra, da prisostvuje razvitju župnega prapora in prehodnega prapora naraščaja.

Razvitje župnega prapora

Na slavnostno okrašenem odru sredi Trga svobode je pozdravil tisoče zbranih, posebno še zastopnike vojske, oblasti itd, starosta župe brat dr. Milan Gorišek, naglasujoč sokolsko ljubezen do kralja, naroda in vsega Slovanstva ter zaprosil gospoda bana br. dr. Draga Marušića, da razvije novi župni prapor. Burno pozdravljen je nato izvršil gospod ban akt razvitja z globoko občutenim govorom, v katerem je naglasil svojo vročo željo, da bi vsa naša srca prevzemala ena in ista sokolska ideja, katere simbol je novi prapor. Na njem je zapisana ljubezen do domovine, za katere svobodo smo prelili reke solz in krvi. In vse to delo ni iskalo ne dobička ne slave, bilo je nesebično in idealno, kakor vsaka velika stvar. Na praporu je pa napisano tudi geslo »Vztrajnost!«, ki opominja vse Sokole in sploh vse državljane k neumornemu delu v zveštnosti do prevzete domovine in napredek do najvišje slave. Ta prapor, ta simbol naj dvigajo bratje in sestre nad seboj vedno neokrnjen in čist, vedno z bratsko ljubeznijo. Ob koncu govora je razvil novi prapor, dvignil ga visoko in izročil zastavonošji bratu Jožetu Volčiču. Drugi je spregovoril savezni načelnik br. Bajželj iz Ljubljane, apelirajoč na vse Sokolstvo, naj mu bo novi prapor vodnik sokolske misli. Obenem je izročil praporu in zbranim pozdrave starešinstva Sokola kraljevine

Jugoslavije. Za njim je pozdravil prapor v imenu občine mestni župan g. dr. Alojzij Juvan. V krasno zasnovanem govoru je proslavil delo Sokola za naš narod in domovino, posebno pa še za osvobodjenje Maribora. Obenem izraža neomajno prepričanje, da bodo sokolske vrste tudi v bodoče vselej branile naše mesto, katerega nikdar in nikoli več ne prepustimo tujcu.

V imenu ljubljanske župe je spregovoril starešina brat dr. Pippenbacher, želeč plodonosno telovadno in intelektualno delo. V imenu varadinske sokolske župe je čestital brat dr. Benčič, spominjajoč se vzajemnega sokolskega dela obeh okrožij v prošlosti in neosvojenosti naših bratov. Za njim je g. ban dr. Marušić nagovoril naraščaj, pozivajoč ga, da sledi svetlim sokolskim vzorom s poglobljenim delom in ljubeznijo do vladarja, naroda in domovine, razvil naraščajniški prapor in ga izročil mladim Sokolom. V imenu vojske je govoril polkovnik brat Boža Putnikovič povdarjajoč, da danes ni več nobene razlike med vojsko in med Sokolom. Sokolstvo je vojska in vojska je sokolstvo. Vsi stojimo in bomo vedno neomajno stali na braniku domovine. Poslednja sta se oglasila zastopnika novomeške sokolske župe br. Josip Hren in mariborski župni tajnik brat Dojčimović, naka je starosta br. dr. Milan Gorišek prečital vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju, ki so jo vsi navzoči tisočji z nepopisnim navdušenjem pozdravili. Godba, ki je tudi že prej igrala je zasvirala državno himno in velika proslava razvitja obeh praporov je bila zaključena.

Skupno kosilo

Po razvitju je priredilo župno starešinstvo v Grajski kleti skupno kosilo pri katerem so se zbrali vsi staroste, odborniki, delegati, g. ban dr. Drago Marušić, g. general Panuović, g. polkovnik Putnikovič, župan dr. Juvan, podžupan dr. Lipold, okrožni inspektor dr. Schaupach, okrajna glavarja dr. Ipavc in dr. Hacin ter drugi odličniki in povabljeni gostje. Tudi ob tej priliki so bile izrečene razne zdravice. Kosilo je bilo zaključeno okoli 14. ure, ko se je g. ban dr. Marušić poslovil ter se z avtomobilom odpeljal nazaj proti Ljubljani.

Velik telovadni nastop

Ob 15. uri se je pričel na igrišču ISSK Maribor velik župni telovadni nastop. Prisostvovalo mu je 6000 obiskovalcev. Nastopilo je v celoti okrog 1000 članov, članic, naraščaja in dece. Ob sviranju vojaške godbe so prvi nastopili starejši člani s kopji. Mnogo veselosti je vzbudila moška deca z raznoterostmi, med katerimi so bile nekatere točke prav zabavne. Sledili so nastopi okoli 100 članov kmečkih čet s prostimi vajami, 500 članov s praskimi prostimi vajami, člani savezne prednjačke šole z vzornimi vajami, okrog 400 članic s prostimi vajami, vzorna vrsta na orodju, ki je bila še posebno navdušeno pozdravljena, ženski naraščaj s prostimi vajami, moški naraščaj s prostimi vajami, člani s splošno orodno telovadbo ter člani s simultanimi na 4 bradljah. Vsi nastopi so pokazali vztrajno delo v naših sokolskih telovadnicah, zato pa je bilo tudi obilo priznanja.

Po nastopu se je razvila v ljudskem vrtu veselica, ki je v bratski slogi in zabavi trajala ves večer.

Župne tekme

Včeraj popoldne in danes dopoldne so bile na letnem telovadišču Sokola-Matice tekme v panogah telovadbe in lahke atletike za župno prvenstvo. Rezultati še niso znani v celoti in jih bomo objavili kasneje. S tem so bile zaključene velike sokolske slavnosti v Mariboru. Pokazale so, da je Sokol na našem severu v ogromnem razmahu in da postaja sokolska misel last vedno širše množice. Župno starešinstvo je z rezultati lahko zadovoljno.

Zlet Sokolske župe v Celju

Slavnostni spreved — Velika udeležba kmeškega naroda — Sijajen potek javne telovadbe.

Celje, 29. junija.

Ob slavnostnem razpoloženju, ob navdušenju kakor ga Celje izza prevratnih dni ni več doživelo, se je vršil včeraj in danes v Celju župni zlet Sokolske župe v Celju. Zlet je dokumentiral napredek celjske župe na tako presenetljiv način, da so vsi udeleženci strmeli nad sijajem in uspehom teh dni. Ze ves teden je vladalo živahno vrvenje v mestu, zlasti pa na Glaziji, kjer so postavljali veliko tribuno in urejevali zletišče.

V soboto so začeli prihajati prvi zunanji udeleženci. V nedeljo jutraj so se pričele na Glaziji tekme moškega in ženskega naraščaja. Tekmam je prisostvovalo mnogo občinstva. Ob 10.30 so prihajali zastopniki oblasti k službi božji za padle junake. Prikorakal je tudi celjski 39. pešadijski polk z zastavo. Člani in članice v kroju, ter naraščaj in deca so se razvrstili okoli obeh oltarjev. Najprej je opat g. Jurak v slovenskem jeziku čital molitve za padle junake, nato pa je pravoslavni prota g. Čudič opravil parastos, pri katerem je pelo Celjsko pevsko društvo. Po končani službi božji je starosta br. dr. Milko Hrašovec v ognjenitem govoru slavil heroje, ki so od bitke na Kosovem polju pa do Kajmakčalana žrtvovali svoje življenje za svobodo domovine, v kateri živimo sedaj mi, in katerih prva dolžnost mora biti živeti in delati zanjo po ciljih, ki nam je postavil Nj. Vel. kralj, Gromki »Zdravo« na Nj. Vel. kralja ter Nj. Vis. prestolonaslednika i. zaoril čez prostrano Glazijo, godba pa je igrala državno himno. Popoldne ob 14. uri se je pričela tekma članstva. Zvečer se je vršila na

bajno razsvetljeni Glaziji slavnostna akademija, pri kateri je sodelovala vojaška godba iz Ljubljane pod vodstvom višjega kapelnika g. dr. Cernina. Nastopali so člani in članice iz Sevnice, Brežic, Boštanj, Krškega, Hrastnika in Celja. Zlasti je ugajala »Barkarola«, ki so jo izvajale članice iz Boštanj, »Dvanajstnica« članov in članic iz Krškega ter »Favst« celjskih članov in članic.

Na drugi zletni dan, v ponedeljek so se celo dopoldne vršile skušnje na Glaziji. Ob 11. pa se je začel pomikati z Glazije imponanten spreved. Deca, katere je bilo nad tisoč, je tvorila po mestnih ulicah spalir. Na čelu spreveda je jahala sokolska konjenica, njej so sledili kmečki Sokoli na konjih, godba dravske divizije, 14 praporov, člani župnega in saveznega starešinstva, številne in krasne narodne noše, četa 39. pešadijskega polka v bojni opremi, 400 članic, 212 naraščajnic, 592 naraščajnikov, celjska železničarska godba, 325 članov v krojih, 332 članov v telovadnih krojih, zaključek pa je tvorilo 13 okrašenih voz. Ko je spreved korakal po mestnih ulicah, so ga z mnogih oken obdipali s cvetjem, mnogobrojno občinstvo na ulicah pa ga je pozdravljalo z gromkimi »Zdravo« klici. Pred mestnim načelstvom se je spreved ustavil. Na balkonu so se zbrali zastopniki vseh celjskih oblastev in uradov, mestni načelnik ter občinski odbor ter člani župnega in saveznega starešinstva. Mestni načelnik dr. Gorican je pozdravil Sokole v imenu mesta ter jim želel prirčno dobrodošlico. Gromko in zanosito je nato spregovoril župni starosta br. Smertnik, ki je brate in sestre najprej pozval, naj zakličejo trikratni »Zdravo« Nj. Vel. kralju ter staršini Sokola Nj. Vis. prestolonasledniku. Mogočno se je odbil klic iz tisočih grl, godba je zaigrala državno himno. Nato se je br. starosta zahvalil mestnemu načelniku ter občinskemu odboru za krasni sprejem in dobrodošlico ter pozdravil vse zastopnike oblasti, tako zastopnika komandanta dravske divizijske oblasti g. podpolkovnika Vojna Čeroviča, saveznega podstarosta br. Lacka Križa in vse, ki so pohiteli v starodavno Celje, ki danes tako ponosno slavi zmago sokolske ideje, ko imamo že v zadnji gorski vasi sokolska gnezda. Naša stvar gre naprej in bo vodila po poti do zmage. Današnji dan naj pokaže svetu, da smo odločni vztrajati do telesa, da bo sokolska ideja zasijala vsakemu srcu v prid in blagor naše velike in lepe domovine. V to ime želi bratom in sestram »Zdravo«. Nato je izrekel svoj pozdrav sreski načelnik g. dr. Hubad, ki je čestital Sokolom k njihovu slavlju. Gromko in burno pozdravljen je nato spregovoril zastopnik komandanta divizije g. podpolkovnik Vojna Čerović, ki je izrekel svoje čestitke celjski sokolski župi, ki je ena med prvimi v vsej državi. Vi ste pomladek in nade velike Jugoslavije, kateri iz polnega srca zakličem »Zdravo«! Savezni podstarosta br. Lacko Križ je izročil pozdrave Saveza ter v ognjenitem govoru bodril brate in sestre k vztrajnemu delovanju in pripravi za oni veliki čas, ko nas bo domovina potrebovala. Nato je sledil razhod pred Narodnim domom. Popoldne se je vršila na Glaziji velika javna telovadba ob ogromni udeležbi občinstva, ki so predstavniki vojaških in civilnih oblastev. Telovadni nastopi so sijajno uspeli.

Sport

Romunija zmagovalca v balkanskem cupu

Romunija : Jugoslavija 4 : 2 (1 : 1)

Zagreb, 28. junija.

Za odločilno tekmo med Jugoslavijo in Romunijo, ki naj bi odločila zmagovalca v tekmo vanju za balkanski cup, je vladalo velikansko zanimanje. Iz vseh krajev naše države so se pripeljali prijatelji nogometa, da prisostvujejo odločilnemu srečanju. Igrišče Haška je bilo napolnjeno, tekmi je prisostvovalo 7000 gledalcev. Točno ob 17.30 je dal sodnik g. Nicolaides znamenje za pričetek. Reprezentanci sta nastopili v naslednjih odstavah:

Romunija: Tauber—Fogl, Albu—Robe, Steinbach, Szabo, Glanzmann, Kovač, Szepu, Bodola, Kočiš.

Jugoslavija: Mihelič—Ivković, Mikačić—Aršenjčević, Premrl, Djokić—Tirnanić, Marjanović, Hitrec, Lemešić, Zečević.

Romuni so zmagali! Naša enajstotnica je igrala zelo slabo. Nekoliko naših igralcev je popolnoma odpovedalo, predvsem Djokić in Lemešić. Na naših igralcih se je videlo, da podcenjujejo nasprotnika in so igrali brez temperamenta. Obramba je bila najboljši del moštva.

Romunija je zmagala zaslužen. Predvedla je izvrstno igro, vsi deli moštva so bili dobri. V taktiki so za cel razred prekašali naše. Zmaga je bila tem pomembnejša, ker si je z njo Romunija definitivno priborila prvo mesto v tekmo vanju za balkanski cup.

Kratek potek: v začetku izmenični napadi, v 14. min. zabije Glanzmann volley za Romunijo. V 33. min. izenači Zečević. V drugi polovici vodijo Romuni že v 4. min., ko pošlje leva zveza z glavo v mrežo. Takoj nato zabije desno krilo tretji gol. V 16. min. lepa kombinacija Tirnanić—Marjanović in 3 : 2. V 43. min. postavi levo krilo Romunije končni rezultat 4 : 2.

Stanje tabele:

Romunija	5	4	0	1	22	11	8
Jugoslavija	6	3	0	3	12	9	6
Grška	4	2	0	2	10	14	4
Bolgarija	5	1	0	4	8	18	2

Concordija državni prvak v hazeni

Zagreb, 28. junija. Kot predigra tekmi Romunija : Jugoslavija se je vršila finalna tekma za hazensko prvenstvo Jugoslavije med Concordijo in Jugoslavijo (Beograd). Zagrebčanke so se pokazale v vsakem oziru nadmočne in so zaslužene zmagale z 21 : 1 (13 : 0).

Državno prvenstvo v ligah

Zagreb: Slavija (Sarajevo) : Soko 2 : 0
Sara: Soko : Sašk : Jug (Skoplje) 5 : 1 (2 : 1).
Spartak : Sand : Vojvodina 3 : 1 (1 : 1).

Ostale tekme

Osijek: BSK : Gradjanski 3 : 1 (1 : 0).

Prvenstvo Jugoslavije v sabljanju

Zagreb, 28. jun. V Zagrebu se je vršilo v nedeljo in ponedeljek državno prvenstvo v sabljanju za dame in gospode, na katerem je sodelovalo 76 tekmovalcev. Pri juniorjih je zmaga la Andrija Urban (Vel. Bečkerek), 2. Alkalaj (Beograd), 3. Kristian (Vel. Bečkerek). Nato je nastopila deca v starosti od 9—12 let. 1. Nikola Nikolić, 2. Aleksa Nikolić (oba Vel. Bečkerek), 3. B. Mažuranić (Zagreb). Dame so tekmovali v floretu. Zmagala je gđ. Kristia (Vel. Bečkerek), 2. gđ. Tavčar (Ilirija Ljubljana), 3. gđ. Schultz (Zagreb).

Radio

Ljubljana, torek, 30. junija. 12.15 Plošče (Mašan program). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Jože Premrov: Propadanje in združitev svetne oblasti oglejskih patriarhov. 18.30 Salonski kvintet. 19.30 Dr. Reya: Klima in človek. 20.00 Dr. Čampa: Časnik in častništvo. 20.30 Prenos iz Zagreba. 22.30 Čas, dnevne vesti, napoved za naslednji dan.

Zagreb, torek, 30. junija. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 19.45 Književna ura. 20.15 Poročila. 20.30 Klavirski koncert (Dr. Nikolaj Papp).

Beograd, torek, 30. junija. 11.30 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Vokalni koncert. 17.30 Klavirski koncert. 18.00 Popoldanski koncert. 20.00 Vokalni koncert. 20.30 Zagreb. 22.30 Novice. 22.50 Večerni koncert.

Praga, torek, 30. junija. 11.30 Plošče. 12.20 Brno. 14.00 Higiena in počitnice. 14.00 Plošče. 14.30 Radio orkester. 17.15 Plošče. 19.05 Italijanske pesmi. 19.30 Brno. 21.00 Radio orkester. 22.20 Plošče.

Razpis.

Mestna elektrarna in vodovod v Brežicah razpisuje službo obratovodnje,

ki bi bil obenem monter.

Nastop službe 1. septembra 1931.

Plača po dogovoru.

Prošnje, opremljene s pričevali in osebnimi listinami, je vlagati pri mestni elektrarni v Brežicah (občinski urad) do 15. julija t. l.

Mestna elektrarna in vodovod v Brežicah.

Za splošno ključavničarstvo se priporoča

IVAN KRALJ

LJUBLJANA
Gregorčičeva ul. št. 5.

Vse vrste HARMONIK

kakor tudi kromatične najboljše in najceneje kupite pri izdelovalcu harmonik

Franc Kucler

postaja Drenov grič pri Vrhniki — Jugoslavija
Priznana najboljša domača izdelovalnica. — Nizke cene.

Kolesa

po Din 1500.—

»CENTRA«

Ljubljana

Masarykova cesta

Nogavice, roka-

vice, volna in

bombaž 48t

ajso eno in v veliki

izbiri pri

KARL PRELOG

Ljubljana, Židovska

ulica in Stari trg

1532

Razširjajte Jugoslovana!